

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din,
mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO IX.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, 4. maja 1926.

Telefon št. 552.

STEV. 52.

Ivan Mohorič:

Reorganizacija prometne službe in naši narodno-gospodarski interesi.

Vprašanje reorganizacije prometne službe je za vse gospodarske kroge dalekosežnega pomena, ker je od rednega, točnega in sigurnega prometa in cenih prevoznih stroškov odvisen naš gospodarski uspeh in napredek. Zato posveča Zbornica temu vprašanju posebno pažnjo. Na mnoga vprašanja podajamo v naslednjem poročilu o dosedanjem razvoju in današnjem stanju tega problema.

Vesti o namerah reorganizacije prometne službe so prišle že lansko jesen v javnost in sicer predvsem na podlagi izjav bivšega ministra saobračaja ing. Ante Radojevića in so se našale v prvi vrsti na centralizacijo nabav obratnega materiala za potrebe državnih železnic. Izvedba te namere je bila zakonito omogočena na podlagi čl. 35. uredbe o ustroju ministrstva saobračaja iz leta 1921. Zbornica je zato že takoj tedaj opozorila narodne poslance na dalekosežne gospodarske posledice, ki bi jih imela centralizacija dobav za našo trgovino, industrijo in obrt in jih prosila, da naj skušajo izvedbo te centralizacije preprečiti.

Sama namera centralizacije nabav za državne železnice je našla v političnih krogih, z ozirom na naše težke finančne prilike ugodno razpoloženje, ker je minister Radojević izjavljal, da bo na ta način prištedil najmanj 300 milijonov dinarjev, ker mu bo mogoče pri skupnih nabavah doseči mnogo ugodnejše nakupne cene in povoljnije plačilne pogoje. S 1. aprilom pa je bila centralizacija nabav glede vseh glavnih predmetov kljub vsemu našemu prizadevanju izvedena naredbenim potom.

Medtem so se pa že koncem februarja v javnosti razširile vesti, da se namerava izvesti tudi reorganizacija železniške uprave kot take ter da se bo pri tem kompetenca sedanjih oblastnih železniških direktij znatno okrnila. Zato sem pred sejo tarifnega odbora dne 28. marca t. l. naprosil pomočnika ministra saobračaja ing. Boro Popovića, da mi pojasni, kaj je na stvari resnice, ali obstoja že v tem konkretni načrt in kaj predvideva ter v kateri dogledni dobi se namerava izvesti.

Pomočnik g. Bora Popović mi je nato izjavil prilično sledeče: »Moja želja je, da v čimvečji meri zadovoljim želje gospodarskih krogov po znižanju železniške tarife v svrhu pojačanja naše produkcije, pocenitve življenja in potenciranja konkurenčnosti našega izvoza. Da to dosežem, je treba, da se režijski stroški železniškega obrata čimbolj znižajo. V to svrhu nameravam izvesti popolno reorganizacijo prometne službe, tako, da bodo oblastne železniške direktije obdržale vse eksekutivne agende nekako po vzoru bivših madžarskih obratnih inspektoratov, dočim se ima vsa ostala služba centralizirati. Vprašanje se sedaj vsestransko proučuje — podrobni načrt še ni izdelan, vendar njegova izdelava najbrž ne bo trajala več kot dva meseca.

Isto mišljenje zastopa tudi minister saobračaja g. Krsta Miletić v svojem ekspezeju, ki ga je predložil Narodni skupščini pred razpravo proračuna prometnega ministrstva in v katerem pravi v VIII. oddelku glede

smerni bodoče naše prometne politike dobesedno sledeče:

Ministarstvo saobračaja obavilo je svoj zadatak u potpunosti samo onda, kada bude u mogućnosti, da se s jedne strane dade zemlji i narodu jedan potpun, bezbedan i dobro uredjen saobračaj, a s druge strane kada pruži opštoj narodnoj privredi mogućnost, da sve svoje kako sirovine tako i pre-radjevine može izneti konkurentno — bar u koliko se tiče tarifa prevoza — na mesna i strana tržišta.

Da se prvom zadatku odgovori, sve sile će se uložiti, da svi materijalni krediti, koje ovogodišnji budžet stavlja na raspoloženje, najracionalnije se upotrebe samo i isključivo za najhitnije potrebe, koje uredjenje našeg saobračaja traži. A za potpuno osposobljavanje jednog moderno uredjenog saobračaja u tehničkom pogledu, spremiće se sve što treba, da bi se njegovo rešenje što pre ostvarilo. U administrativno - personalnom pogledu, glavni će princip biti, da se održi red i disciplina u svim granama službe tražeći od osoblja punu predanost i poštovanje u radu i službi i punu odgovornost za njegove postupke, a poštujući njegova prava i nagradjući njegove zasluge. Na izpunjenju ovog zadatka već su preduzeti potrebni koraci.

Da se drugom zadatku odgovori, nastaje se da se dodje do što nižeg režijskog stava, tog osnovnog faktora pri određivanju tarife za prevoz putnika i robe — svom mogućom štednjom u izdacima personalne i materijalne prirode.

Što niži režijski stav uslovljava što nižu režiju koštanja eksploatacije i što veći promet sa istim režijskim koštanjem.

Da bi se dobila niža režija eksploatacije, pristupiće se odmah reorganizaciji celokupne saobraćajne službe, normiranju upotrebe osoblja i materijala i određivanju delokruga rada, te će se pametnom i korisnom štednjom svesti broj personala, količina materijala i administrativan postupak poslova na najmanju moguću meru, kako bi se dobila i najmanja režija. Dalje, da dovođenjem i celokupnog voznog parka u mobilno stanje stvori se mogućnost, da se sav privredni pri-nos zemlje na vreme i u sigurnom roku preveze. Pored toga, da se da saobraćajnim ustanovam jedan gibak, elastičan karakter, kako bi se svi poslovi obavljali brzo, lako i u duhu ko-ga trgovачki i industrijski promet po svojoj prirodi posla traži.

Gredeći ovim putem, nadamo se, da će ministarstvo saobračaja najbolje odgovoriti zadatku koji od njega država očekuje.

(Konec prihodnjih.)

Interesi naših pristanišč.

Ako se govori o pogajanjih naše države z Italijo, katera so se v prošlem letu zaključila z mnogoštevilnimi neptunskimi konvencijami in sporazumi, se stalno povdarja, da obstoja nevarnost zapostavljanja interesov naših jadranskih pristanišč, a glede sušaške luke, da je ta celo žrtvovana koristim italijanskih luk. Te konvencije niso še uzakonjene, niti ratificirane in niti razglašene, zbog tega se ne more o njih že samo po tem, kar so pisali naši in italijanski listi, ničesar pozitivnega trditi. Dasi ni še znano, tako piše »Trgovinski Glasnik«, ali smo za gotovo dobo in v gotovem obsegu potom teh konvencij sprejeli napram

Italiji gotove obveznosti na škodo našega prometa in razvoja naših jadranskih pristanišč, vendar nam more biti že po tem, kar nam je sedaj znano, popolnoma jasno, da deluje Italija z vsemi sredstvi in po vseh razpoložljivih poteh prav odločno na tem, da privleče čim večji promet skozi njena pristanišča, posebno skozi Trst in Reko. In v tem oziru je dosegla tudi že uspehe.

Pred vsem se je Italiji posrečilo potom znanih jadranskih tarif, kjer sodelujemo tudi mi s tranzitom čez Slovenijo, v par povojnih letih usmeriti promet Avstrije in Češkoslovaške čez Trst, tako, da je tržaška luka po propadu Avstrije in brez zaledja dosegla oni promet, kojega je imela pred vojno. Res je, da stremi tudi Nemčija z znižanimi tarifi in tarifnimi sporazumi z nekaterimi državami za tem, da usmeri del tega prometa zopet čez Hamburg, s katerim je Trst v pridobivanju prekomorskega in tranzitnega prometa že pred vojno tekmoval, zbog česar so se tudi sestavile znižane jadranske tarife.

Tudi čez Trst gre, kakor je znano, tako nadaljuje »Trgovinski Glasnik«, dovolj velik del našega prometa, ki bi se vsaj deloma pri ugodnejših železniških tarifah mogel usmeriti čez naša pristanišča. Tudi bi se moglo do-bri del tranzitnega prometa Madžarske na isti način privleči čez naša jadranska pristanišča.

Ravnatoko stremi očitno Italija tudi za tem, da dvigne promet reškega pristanišča in zato smatramo tudi mi, da je popolnoma upravičena blajzen naših jadranskih pristanišč, zlasti Sušaka, ako se je sprejela v neptunskih konvencijah katerosibodj obveznost na škodo naših pristanišč. Da obstojajo take obveznosti je brezdvomno jasno ne samo na podlagi tega, kar je po sklenitvi neptunskih konvencij že prodrli v javnosti, ampak tudi z ozirom na dejstvo, da se mi trudimo ustvariti povoljne železniške luške tarife, s katerimi bi se dvignil promet čez naša jadranska pristanišča.

Promet čez naša pristanišča je zelo neznamen. Toda ta promet pri izvozu, uvozu in tudi tranzitu bi se mogel z ugodnimi železniškimi tarifi in izpopolnitvijo zvez znatno pomnožiti. Zato je zadnji čas, da se začne s proučevanjem in izdelovanjem teh tarif, kjer bi se jasno videlo ali stoje temu nasproti in v kateri meri neptunske konvencije in sporazumi, kajti ako se je napravil kakšen pogrešek v našo škodo, bi se ga moglo pri obravnavanju teh konvencij in sporazumov v narodni skupščini še pred uzakonitvijo popraviti.

ČEŠKOSLOVŠKE ŽELEZNICE.

Železniško ministrtvo na Češkoslovaškem je izdelalo podrobno poročilo o lanskem prometu. Železnice so prevozile lani 255.375.000 ljudi, za 14.300.000 več kot leto prej. Prirastek znaša 5.95%. Dohodki iz prtljažnega in osebnega prometa so znašali 862 milijonov Kč, za 56 milijonov več kot leta 1924. Vsega skupaj so prepeljali 72.500.000 ton blaga, + 2.9 milj. ton = 4.25% napram letu 1924. Promet je narasel pri vseh vrstah blaga, zlasti pri pesi in sladkorju, dalje tudi pri apnu, kaolinu, žitu, rudah, lesu itd. Premogovni promet je pa šel nazaj za 1.700.000 ton. Dohodki blagovnega prometa so znašali 3167 milj. Kč, + 117 milijonov = 3.85% napram 1924. Skupni dohodki vsega železniškega prometa so bili ca. 4030 milijonov Kč; za 173 milijonov več kot leto prej.

OLAJŠAVE PRI IZVORNIH SPRICEVALIH.

Generalna direkcija carin je na intervencijo Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani radi rigoroznega postopanja mestne računske kontrole v pogledu izvornih spriceval izdala dne 21. aprila t. l. pod št. 17.549 okrožnico vsem carinarnicam, v kateri pojasnjuje določbe oddelka VII. razpisa C. br. 43.918-1922.

Generalna direkcija v navedeni okrožnici poudarja, da je tolmačenje določb zgoraj navedenega razpisa o izvornih spricevalih v tem smislu, da sme biti izvorno spricevalo izpolnjeno samo s pisalnim strojem ali samo s črnilom odnosno samo z indigo, nepravilno in nasprotno intencijam dotične naredbe.

Zato se carinarnicam nalaga, da imajo razumeti tozadevno besedilo tako, da imajo samo na eden izmed navedenih načinov biti izpolnjene le one rubrike, ki navajajo število koletov, obliko, številko in njih znak ter njih bruto, neto-težo. Nadalje opozarja okrožnica, da Generalna direkcija carin odobruje, da se smejo v izvornih spricevalih obeležiti znaki tudi s štipiljko, vendar to samo v enem primeru, ako so vsi koleti, ki so naštet v dotičnem izvornem izpričevalu, opremljeni z istim znakom.

V nasprotnem primeru se mora izvršiti upis znakov na enak način, kakor se je v dotičnem spricevalu upisalo število koletov, njih oblika in teža.

Ostali podatki v izvornem spricevalu so lahko pisani na razne načine ter tudi na mešani način, to je deloma z roko, deloma s pisalnim strojem, s štipiljko odnosno deloma predtiskano itd. S tem je zadoščeno zborničnim svjetčasnim predlogom in upamo, da trgovci v bodoče radi izvornih spriceval ne bodo imeli več toliko neprimlik kot dosedaj.

CARINE PROSTI UVOZ ELEKTRIČNEGA MATERIJALA.

Generalna direkcija carin je z naredbo z dne 31. decembra 1925, broj 61.062 dovolila carine prosti uvoz električnega materijala občinam, ki imajo in eksploatirajo električno moč. Veljavnost te olajšave je določena do vštetelega 30. junija t. l. Ker so se v zadnjem času razširile vesti, da se na prošnje, vlozene po 1. aprilu t. l., ne bode oziralo in ker je več občin v Sloveniji že sklenilo, da uvedejo električno razsvetljavo in so v to svrhu potrebni materijal že naročile, je Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v zmislu predloga g. J. Zadravca, soglasno sprejetega na plenarni seji zbornice dne 23. pr. m., prosila Generalno direkcijo carin, da bi tudi po 1. aprilu vse do veljavnosti gornje naredbe vložnim prošnjam, ako odgovarjajo predpisanim pogojem, ugodila, ker bi sicer dotične občine utrpole znatne gmotne škode.

Carinski dohodki v zadnji dekadni marca. Od 20. do 31. marca t. l. so znašali carinski dohodki celokupno 65.154.570 dinarjev. Carinarnica v Beogradu izkazuje v tem času 15.761.451 Din, v Zagrebu 15.783.418 Din, v Dubrovniku 3 milijone 239.749 Din, v Novem Sadu 11 milijonov 30.128 Din, v Splitu 3.146.911 dinarjev, v Ljubljani 6.557.293 Din, v Skoplju 3.180.778 Din in na Sušaku 1 milijon 61.183 Din dohodkov. Od 1. aprila 1925 do 31. marca 1926 so znašali carinski dohodki 1.834.546.314 Din.

Razsodbe Upravnega sodišča v Celju.

Dohodnina. — Z navedbo imena upnikov, visokosti dolžne glavnice in plačanih obresti je dejansko plačilo dolžnih obresti verjetno dokazano. Ako davčno oblastvo smatra, da dokaz verjetnosti ni podan, mora davko-plačevalcu priobčiti pomisleke, a ne v obliki poziva, kako naj verjetnost dokaže.

Tožba N. N., trgovca v Ljubljani, zoper odločbo dohodninske prizivne komisije za Slovenijo glede dohodnine za leto 1921 in 1922.

Tožbi se je ugodilo in izpodbijani upravni akt zaradi bistvene nedostatkne postopanja upravnega oblastva in radi nezakonitosti razveljavil.

Razlogi:

N. N., trgovec v Ljubljani, se je pritožil proti odmeri dohodnine za davčni leti 1921 in 1922, ker mu cenilna komisija ni priznala v napovedi za omenjeni davčni leti izkazanih ter kot odbitek uveljavljenih, dolžnih obresti iz razloga, češ da ni izkazal dejanskega plačila. V resnici je pa on to storil že v napovedi s tem, da je upnike imenoma navedel in zneske, katere je plačal. Prizivna komisija je oba priziva zavrnila, češ da tožitelj ni zamogel ovreči pomislekov proti dohodninski napovedi in da kljub uradnemu pozivu ni dokazal resničnega plačila dolžnih obresti.

V tožbi izpodbija N. odločbo prizivne komisije zaradi nezakonitosti ter navaja v bistvu sledeče:

Prizivna komisija je zavrnila priziv vsled kontumačnih posledic § 213 zakona o osebnih davkih, ker kljub uradnemu pozivu ni dokazal resničnega plačila dolžnih obresti. Ta trditve, pa nasprotuje vsebini spisov in poleg tega pa tudi po zakonu ni dolžan doprinesiti dokaza dejanskega plačila, ker bi bil tak dokaz pri novo nastalih dolgovih naravnost nemogoč. Kar se je zahtevalo od njega namreč, da dejansko plačilo verjetno dokaže, to je tudi storil. Nastopil je dokaz po pričah, ki pa se ni izvedel. Nasprotuje torej upravnim spisom, ako se trdi, da ni doprinesel dokaza, marveč se njegov dokaz le ni hotel upoštevati. Ako bi cenilna komisija izvedla njegov dokaz in bi ji izjave prič ne zadostovala, bi morala o tem njega obvestiti z navedbo vzrokov, zakaj se dvomi o pravilnosti njegovih dokazov.

Upravno sodišče je tožbi ugodilo in upravna akta zaradi bistvene pomanjkljivosti v postopanju in zaradi nezakonitosti razveljavilo.

Pri presoji upravnega spora je sodišče razmotrivalo naslednje:

Tožitelj je v napovedi za leto 1921 izkazal na dolžnih obrestih znesek 8185 K, v napovedi za leto 1922 pa znesek 12.392 K, v obeh napovedih je na 3. strani navedel imena upnikov, visokost glavnice ter znesek plačanih obresti. Davčno oblastvo se ni oziralo na te podatke v napovedi in ni smatralo navedenih obresti za verjetno dokazane ter jih vsled tega kratkomalo ni pripoznalo za odbitek.

Sele na priziv so se tožitelju vročili pomisleki s pozivom, naj v napovedi izkazane obresti tekom 8 dni verjetno dokaže, na kar je v odgovoru predlagal zaslišanje že v napovedi navedenih upnikov. Tožitelj je v odgovor na pomisleke, ki so mu bili dostavljeni dne 8. novembra 1923, vložil po slavljenem uradnem roku 8 dni, to je šele 17. novembra 1923 tedaj glasom administrativnega spisa en dan prepozno. Prizivna komisija je pa zavrnila priziv vsled kontumačnih posledic § 213. zakona o osebnih davkih iz razloga, ker ni izkazal resničnega plačila dolžnih obresti. Upravno sodišče je našlo, da je sklep prizivne komisije v protislovju z ugotovitvami v upravnem spisu. Tožitelj je namreč plačilo dolžnih obresti najmanj verjetno izkazal, oziroma je ponudil dokaz za faktično plačilo obresti po imenoma navedenih pričah. Ta dokaz bi se bil ali moral izvesti, ali pa navesti izrečno razlogo, zakaj se ni izvedel. Če je bil vzrok za neizvedbo, kar iz izpodbijanega sklepa ni razvidno, prekasna vložitev odgovora, bi se vsekakor moral tožitelj o tem obvestiti in ga s tem postaviti v položaj, da zamore zastopati svoje pravne interese. Tako pa ne odgovarja torej sklep vsebini upravnih spisov, ako pravi odločba prizivne komisije, da se je priziv zavrnil vsled kontumačnih posledic, ker ni dokazal plačila dolžnih obresti. S tako nedostatnim sklepom je bil pravni položaj tožitelja napram upravnemu oblastvu pri zasledovanju svojih pravic poslabšan, vsled česar smatra upravno sodišče postopek za bistveno pomanjkljiv, tako, da ga je moralo razveljaviti.

Neoziraje se na to, je pa sodišče prišlo tudi do prepričanja, da se na predstavi izdanih pomislekov sploh ne bi zamoglo izvajati kontumačnih posledic, kajti s pomisleki se je od tožitelja samo zahtevalo, da dejansko plačilo dolžnih obresti verjetno dokaže. Ta dokaz verjetnosti pa je bil po naziranju upravnega sodišča že podan, predno so se tožitelju sploh vročili kakšni pomisleki. Tožitelj je s tem, da je navedel imena upnikov, visokost dolžne glavnice in plačanih obresti, vsekakor zadostil določilom § 160, točka 6. zakona o osebnih davkih, posebnost se se vpoštevata, da je upravno oblastvo bilo v posesti potrdila enega izmed navedenih upnikov, ki v polni meri potrjuje tožiteljeve navedbe. To potrdilo je datirano z dne 11. julija 1921, a pomislek je bil izdan šele dne 7. novembra 1923. Ako je upravno oblastvo smatralo, da dokaz verjetnosti ni podan, bi bilo moralo tožitelju vročiti v smislu § 210. zakona o osebnih davkih pomisleke, kako ga naj izpolni. Ker se to ni zgodilo, bi se moralo postopanje tudi iz tega razloga zaradi nezakonitosti oziroma radi bistvene pomanjkljivosti razveljaviti.

GOSPODARSKA MOČ U. S. A.

Člana angleške zveze industrijev polkovnik Willay in dr. Lacoek sta potovala po U. S. A. in sta priobčila zelo zanimive podatke o tej najmočnejši državi sveta. Najprvo povesta, v kateri odstotni meri so U. S. A. udeležene na svetovni produkciji tega ali onega blaga. Petroleja proizvedejo 73%, železnine 60, avtomobilov 80 do 90, bombaža, bakra in stavbenega lesa po 52, premoga 43%, pšenice 21 itd. Brzojavnih in telefonskih prog imajo 58%, železnice 34, kavčuka porabijo 71 odstotkov. Pri tem pa U. S. A. nimajo več kot 6 do 7 odstotkov prebivalstva sveta, po zadnji cenitvi 117 milijonov napram 1800 milijonom vsega prebivalstva na svetu. Število trgovskih zvez cenijo na 700, in to so samo velike. Udeležba ameriškega kapitala v Evropi je znašala na koncu leta 1924 21%, v Latinski Ameriki 44, v Kanadi in na Novi Fundlandiji 27, v Aziji 8. Industrijska organizacija je tako intenzivna kakor sicer nikjer drugod na svetu.

Iz carinske prakse.

Odločbe Državnega Sveta. — Piše Just Piščanec.

XXIX. Odločba Državnega Sveta štev. 43.777/25 z dne 26. februarja 1926.

Pri carinarnici v Ljubljani sem se 1. avgusta 1924 za V. o. v L. prijavil za carinjenje prosto od carine eno partijo vodovodnih cevi s priborom in pripadajočimi ventili po odnosnih nimenovanih carinske tarife ter sem deklaraciji priložil ministrovu odobrenje, da se ti predmeti osvobodijo od carine na podlagi razpisa C br. 61.602-20. V priloženem ministrovu rešenju je bil odobren izrečno uvoz slobodan od carine u fakturi naznačene količine vodovodnih cevi sa priborom, pripadajočim i ventilima. K pošiljki je spadala tudi kopalna banja in en umivalnik, za katere sem tudi predlagal osvobojenje po označenem odobrenju iz razloga, ker sta ta dva objekta bila tudi navedena v fakturi ter sta spadala k vodovodni napravi.

Carinski uradniki so pri pregledu moje prijavo zavrnilo, češ, da se ministrovu odobrenje nanaša samo na cevi, ne pa na kopalno banjo in umivalnik ter so mi napovedali 10.266 Din kazni in 228 Din carine.

Proti takemu postopanju sem protestiral že na prvem zapisniku kakor sledi: Kaznitev ni nikjer v zakonu niti v sedaj veljavnih predpisih utemeljena in je s temi v protislovju iz nastopnih vidikov:

Mojo uvozno prijavo je carinarnica v smislu čl. 37 car. zak. sprejela kot natančno in pravilno, kar je znamenje, da je deklaracija soglašala s priloženimi ji dokumenti. Med temi je tudi dovolilo C br. 32.622, po katerem se imajo oprostiti od carine »v fakturi (ki je priložena) navedene količine vodovodnih cevi sa priborom pripadajočim i ventila. Po razpisu C br. 310 od 3. januarja 1924 pa se ima smatrati kot gradbeni material v smislu C br. 61.602/20 tudi »sav pribor za kučna kupališča i vodovode«. Carinarnica

postopa torej proti tem zakonskim določilom, ako ta pribor noče osvoboditi carine na podlagi predhodnega ministrovega dovoljenja C br. 32.622, katero je deklaraciji priloženo. Ako pa carinarnica ni tega mišljenja, je carinarnica sama pogrešila, ker ni, nasprotno svojemu tolmačenju, pri taksi-ranju deklaracije zaračunala odpada-jočo carino za sporne predmete, kakor je to bila njena dolžnost. Ako tega ni storila, naj carinarnica to izvrši naknadno. Vsekakor pa odrekam carinarnici pravico, da me kaznuje za dejanje, katerega nisem storil niti najmanje nameraval storiti, ker sem blago faktično prijavil točno in tarifarično.

Na ta moj zagovor je carinarnica izdala rešenje št. 16318 z dne 21. okt. 1924, v katerem presoja: »1. da deklarant nije počinio krivice iz čl. 166 c. z., jer je svu robu prijavio u takvoj kakvoči i količini, u kakvoj je car. pregledom nadjena; ako su pak angazovani car. činovnici smatrali, da ta reba nije uključena u osvobodjenje Cbr. 32622/24, oni su trebali staviti carinarnici predlog, da se nanju naplati redovna carina. 2. Kako pak osvobodjenje Cbr. 32622/24 izricito navadja samo »u fakturi naznačenu količinu vodovodnih cevi sa priborom i ventilima«, a pomenuto kućno kupali-lo ne može se smatrati priborom osvobodjenih vodovodnih cevi, to je carinarnice mišljenje, da je deklarant za ta koleta ili trebao da pribavi osvobodjenje u smislu razpisa Cbr. 310/1920 odn. Cbr. 61602/20, ili pak pošto tog osvobodjenja nema, da plati nanje redovne uvozne carinske dažbine. S toga carinarnica rešava: da se deklarant oslobodi svake krivične odgovornosti te da se svaka daljna krivična istraza po ovom predmetu prekine i obustavi; da deklarant plati na ime redovne carine po minimalnom stavu 279.20 Din u zlatu« itd.

(Konec prihodnjič.)

Trgovina.

Gospodarske zveze med Jugoslavijo in Nemčijo. Pred kratkim časom je naš generalni konzulat v Berlinu naslovil na našega ministra inostranih del dopis z zahtevo, da se v svrhu okrepitve gospodarskih zvez med našo kraljevino in Nemčijo, ustanovi v Berlinu poseben muzej, pri katerem bi se ustanovil informativni oddelek. V muzeju bi bili razstavljeni vsi predmeti, ki se izvažajo, medtem ko bi informativni odsek dajal vsa potrebna informativna poročila o naši državi. Kakor čujemo se bo te dni v ministstvu trgovine in industrije razpravljalo o tem predlogu.

Naša trgovinska pogodba z Anglijo. V četrtlet so se nadaljevala pogajanja med našimi in angleškimi delegati za sklenje-trgovinske pogodbe. Tarijski del pogodbe je že popolnoma predelan, ravnotako nekateri prehodi, osobito angleški predlog, da se dovoli prost uvoz an-tracita in koksa v našo državo ter prost uvoz premoga, ako se uvaža preko naših luk.

LISTEK.

RAZMOTRIVANJE O RACIONALNEM IZKORIŠČANJU ŽELEZNIH RUD V NAŠI KRALJEVINI.

(Ing. Viktor Gostiša.)

(Konec.)

Ni izključeno, da bi se čuli tudi iz strokovnih vojaških krogov pomisleki za situiranje težke železne industrije pri Dubici, ker se ta kraj nahaja eventualno preveč blizu državne meje in bi bil radi tega v slučaju vojne lahko ogrožen. K temu pa bi mogli pripomniti, da je Dubica od najbližje državne meje oddaljena skoro 100 km in da pri moderni vojni tehniki niti najbolj skrit kot ni več varen, radi česar na to eventualno slabost nikdo več ne polaga osobite važnosti. Najboljši primer nam je tudi v tem pogledu zopet Italija, ki ima svojo največjo industrijo v severni Italiji in tudi ne vedno zelo daleč od državne meje, potem Češkoslovaška z Vitkovicami itd. — Na-

sprotno pa govori razven vseh že navedenih okoliščin za situiranje največje naše železne industrije v okolici Dubice blizu Save še en eminentno važni faktor in to je izvor visokovrednih zemeljskih plinov v državnem petrolejskem polju v Bujevi pri Lipiku, ki je od Dubice oddaljena komaj 30 km. Ti plini imajo okroglo 7000 kalorij toplotne vrednosti in bi bili od neprecenljive in nepregledne ekonomske važnosti za rafinacijo železa in za marsikatero drugo za rentabilnost podjetja velekoristno uporabo. Na kraju kraja pa tudi ni izključeno, da se bo, kakor tozadevni uspehi poskusi danes že potrjujejo, v doglednem času tudi iz onih vrst rujavega premoga, ki ima malo žvepla, pridobival gorivi material, upotrebljiv za metalurgične svrhe, in kar je priredneje kakor to, da se tudi te instalacije priključijo plavžarskemu podjetju, ki izkorišča vse postranske produkte takih procesov in vodi nad njimi najbolj strokovno kontrolo. Da je radi velike dislokacije za to sposobnih premožljivih ležišč tudi v to svrhu treba predvideti najpovoljnije komunikacije

in položaj te industrije, je popolnoma evidentno.

Ko smo s predmetno razpravo v generalnih ponturah izčrpati naše misli o načinu in poteh za racionalno izkoriščanje naših rudniških železnih rud, moramo opetovano povdariti, da je samo hitra realizacija sličnih predlogov v stanu, da prepreči brezkoristno uničevanje in razmetavanje tako eminentno važnega prirodnega bogastva. Privredniki in tehniki strokovnjaki so pozvani, da odprejo oči merodajnim krogom, da vidijo neizmerne koristi, katere bi imela država v fundaciji smotrene samostojne in velikopotezne železarske industrije, in da ti krogi, ne med štirimi stenami, ampak z dovoljno konzultacijo strokovne in privredne javnosti stvorijo definitiven zaključek za biti ali ne biti tej industriji, ki bi dala življenje neštetim obrtom, vplivala blagodejno na razvoj elektrotehnike in raznih drugih tehničnih panog ter v velikem ekonomskem interesu rudnikov železnih rud omogočila tudi izkoriščanje manj vrednih železnih rud, katere moramo dandanes zavreči, ker ne morejo pre-

nesti velikih transportnih stroškov, in za bagatelni dobiček ali pa celo v zgubo prodajati v inozemstvo našo najboljšo rudno snov. S sistematičnim napredkom železarske industrije bi prišla sčasom do veljave tudi danes eventualno se neuporabljiva ležišča železnih rud — skratka, odprla bi se brez obžutnih žrtv perspektiva za najlepšo bodočnost v rudarstvu in plavžarstvu v veliko korist našemu celokupnemu gospodarskemu življenju, v zahvalnost naših bodočih generacij, katerim bi na ta način izorali trdo ledino, in pa v čast in slavo naše očetnjave, kateri bi dali z izvršitvijo te akcije na razpolago najefektivnejša sredstva za dosego avtoritativnega položaja v mednarodnem koncernu ter ji pripomogli do one respektabilne moči, ki je potrebna za zaščito državnih mej in pa varstvo svojih državljanov v slučaju vojnih zapletljajev.

TRGOVCI! Razpečavajte v svojih trgovinah srečke loterije Društva »Trgovske akademije«. Srečke dobite pri svojem gremiju.

Za tvrdke, ki kupujejo z Južno Srbijo. Tvrdke, katere pošiljajo svoje zastopnike ali potnike v Južno Srbijo, se opozarjajo, da jim vročijo legitimacije, potrjene s strani naše zbornice. Samo pooblastilo tvrdke ne zadostuje, kdor nima legitimacije, more pri obavljanju trgovskih poslov v Južni Srbiji priti v konflikt z ondotnimi policijskimi oblastmi.

Prodaja. Dne 5. maja t. l. se bo vršila pri Intendantskem sлагalištu vardarske divizijske oblasti v Skoplju ofertalna licitacija gled prodaje 17.595 kg starih vreč. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

Zastopnika za razpečevanje strojev za orodje za vso Kraljevino SHS išče neka danska tvrdka. Interesenti naj se javijo pri Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Ureditve nedeljskega počitka v Avstriji. Trgovski gremij za graško okolico objavlja te dni okoliščine na svoje člane, iz katere posnemamo sledeče: V času od 1. do 15. septembra je nadrobna prodaja živih ob nedeljah dovoljena v času od 7. do 9. ure dopoldne samo v krajih, ki so izrecno navedeni. Trgovine, v katerih se poleg živih prodaja tudi drugo blago, smejo ob navedenem času biti odprte samo za prodajo mleka. Prodaja drugih živih in drugega blaga je brez izjeme prepovedana. V ostalih krajih, ki so imeli ob zadnjem ljudskem štetju preko 8000 prebivalcev, smejo biti trgovine za prodajo blaga na drobno ob nedeljah odprte od 8. do 10. ure dopoldne, v krajih izpod 8000 prebivalcev pa od 8. do 12. ure. Povsod se sme na stojnicah ali v prodajnih lopah prodajati sadje, naravne cvetlice, slaščice in podobna živila, dalje v krajih z živahnim tujskim prometom razglednice, spominsko blago itd., ako prodaja podjetnik sam in ne porablja za to pomožnega osobja.

Carina.

Carinski prejemki v tretji desetini meseca marca t. l. V tretji desetini meseca marca t. l. so carinarne pobrale za 65.1 milj. Din carine in sicer v Beogradu 15.8, v Zagrebu 15.8, v Dubrovniku 3.2, v Novem Sadu 11, v Splitu 3.1, v Ljubljani 6.6, v Mariboru 5.4, v Skoplju 3.2 in na Sušaku 1 milj. Din. V mesecu februarju t. l. je znašal donos carine 127.2, v marcu 1925-1926, to je v času ob 1. aprila 1925. do 21. marca 1926. se je pobralo v naši državi na carini 1834 milj. dinarjev.

Zvišanje železniških tarif v Češkoslovaški. V novem proračunske mpredlogu se v železniškem resoru določa zvišanje cen za 22 odstotkov. Zvišanje cen bi se izvedlo že tekom poletja. Železniško ministristvo poudarja, da je brez zvišanja tarif nemogoče postaviti proračun v ravnotežje.

Carinjenje blaga v Kanadi. Povišana uvozna carina, ki se je doslej zahtevala samo od uvoza blaga iz držav s nad 50% inflacijo, kakor je na primer Nemčija, Avstrija, Madžarska, Rusija in naša država, se je razširila tudi na uvoz blaga iz vseh drugih držav ne oziroma se na inflacijo. S tem so prizadete: Francija, Belgija in Italija. Italija je proti temu protestirala in grozi, da bo kupovala žito drugje. Medtem ko znaša uvoz iz Kanade v Italijo letno 30 milijonov dolarjev, prodaja Italija Kanadi samo za 3 milijone svojih produktov.

Denarstvo.

Znižanje obrestne mere. Po poročilih iz Beograda namerava Narodna banka v najkrajšem času sklicati v Beogradu konferenco vseh denarnih zavodov naše države. Na konferenci naj bi se razpravljalo izključno o znižanju obrestne mere.

Taksiranje reklamnih koledarjev. V praksi so davčni uradi zahtevali, da se za koledarje v obliki blokov, pritrjenih na karton, na katerem je stisnjena letnica in naziv tvrdke, koja je koledar izdala, taksirajo po tarifni postavki 8 štev. 2 taksne tarife. Po tem zakonskem določilu je taksi zavezan vsak izvod, ki se razobeša v javnih prostorih (gostilnah itd.) letni taksi 4 do 15 Din. Na inicijalno zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je generalna direkcija posrednih davkov v Beogradu z rešenjem z dne 9. aprila 1926, št. 25.658 določila, da so taki koledarji zavezani taksi po št. 3 navedene tarifne postavke, ki znaša za oglase preko 100 cm²

površine 5 Din za celokupno naklado ne glede na število natisov. Takso je plačati pred prodajo in je treba en izvod v kontrolne namene predložiti davčnemu uradu.

Francoški državni proračun sprejet. Zbornica in senat sta končno veljavno odobrila državni proračun, ki predvideva 37.498.739.486 fr. dohodkov in 37.338 milijonov 369. 202 frankov izdatkov. Zbornica je odobrila proračun s 393 glasovi proti 151, senat pa z 272 proti 7. Obe zbornici sta bili odgojeni do dne 27. maja.

Anglija ne znižaja diskonta. Iz Londona poročajo, da se pričakovano znižanje diskonta Angleške banke ni izvršilo, in to baje radi še nepojasnjenege položaja v rudarskem konfliktu.

Promet.

Predujem za naročene vagone. — Do uveljavljanja zadnje železniške tarife je bilo treba pri naročilu vagona plačati 200 Din predujma. V novi tarifi se je določilo, da je plačati za predujem vsoto, v izmeri stojnine za prvih 24 ur po preteku stojnine prostega roka za nakladanje in razkladanje. Potemtakem bi znašal predujem 48 Din. Ker se je pa stojnina pozneje podesetorila, so nastali dvomi, je li ni tudi predujem podesetoriti. Generalna direkcija državnih železnic je zaradi tega oficijelno pojasnila, da se predujem pri naročanju vagonov ne podesetori in da znaša slejkoprej 48 Din za vsak vagon.

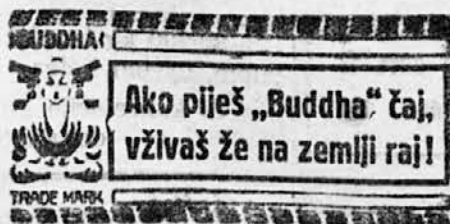
Gibanje parnikov. Parobrodna družba »Oceania« objavlja naslednje situacijsko poročilo (2. maja). — »Mrav« prispel dne 19. aprila v Benetke; »Jadera« prispel dne 23. aprila v Benetke; »Zora« prispel 2. t. m. v Trst; »Sava« prispel 28. aprila v Casablancu, nadaljeval bo v Oran in Trst; »Kostrena« prispel dne 26. aprila v Trst, nadaljeval bo v Split, Šibenik, Sušak in Reko; »Sud« prispel dne 1. t. m. v Trst, nadaljeval bo v Reko; »Merava« v Trstu (krca za Grško in Carigrad; »Vladimir« odpotoval dne 30. aprila iz Trsta v Sušak; »Split« na progi Jadransko-Egejsko morje — Carigrad; »Diamant« na progi Jadransko-Egejsko morje — Carigrad. — »Oceania«.

Zvišanje železniške tarife na Češkoslovaškem. — Povodom proračunske razprave v češkoslovaški narodni skupščini se je pokazala potreba, da se obratni in investicijski stroški železniške uprave pokrijejo s primernim povišanjem osebnih tarif. Tarifa naj bi se povišala za 22 odstotkov in sicer že tekom letošnjega poletja. Brez te kompenzacije železniška uprava ne bi pristala na povišanje službenih prejemkov železniških nameščenec.

Iz naših organizacij.

Trgovski gremij mariborske okolice vabi na redni letni občni zbor, ki se vrši v nedeljo dne 9. maja 1926 ob 13. uri v restavraciji Narodnega doma. — Dnevni red: 1. Citanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo o delovanju in bilanci blagajne za leto 1925. 3. Proračun za leto 1926. 4. Volitev predsednika, podpredsednika, odbora in dveh računskih preglednikov. 5. Volitev delegatov za zvezo trgovskih gremijev in zadrug. 6. Slučajnosti. — Opozarjamo vse člane gremija, da se gotovo udeležijo, v nasprotnem slučaju se bode kaznovalo z globo po § 24. prav. Vsak član se mora izkazati z obrtnim listom. — Trgovski gremij mariborske okolice. — Janko Kostajnik, predsednik.

Gremij trgovcev za srez Murska sobota v Murski Soboti vabi na V. redni občni zbor, ki se vrši v nedeljo dne 16. maja 1926 ob pol 2. uri popoldne v restavraciji g. Dobraj v Murski Soboti s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva. 2. Spremenila pravil (določitev inkorporacijske pristojbine za posamezne stroke). 3. Proračun za leto 1926. 4. Slučajnosti. — Stanovska dolžnost vsakega člana je, da se občnega zbora gotovo udeleži. V slučaju nesklepnosti občnega zbora se vrši eno uro pozneje drugi občni zbor v navzočnosti vsakega števila članov. — Murska Sobota, dne 25. aprila 1926. — Načelstvo.

RAZNO.

Rudarska kriza na Angleškem. »Times« poroča, da je postal položaj med rudniškimi podjetniki in rudniki zelo resen. Samo posredovanju ministrskega predsednika je pripisovati, da ni prišlo do popolnega preloma.

Prohibicijski zakon v Ameriki ostane v veljavi. Kakor poroča »Tägliche Rundschau« je ameriški senat s 196 glasovi proti 4 sprejel predlog, da se prohibicijski zakon izvaja še nadalje.

Finsko-ruska pogajanja prekinjena. — Finska je sporočila Zvezi sovjetskih republik, da mora prekiniti pogajanja rusko-finski garancijski pogodbi. Pogajanja se bodo mogla nadaljevati šele, ko se bo položaj baltičskih držav temeljito izpremenil.

Jesenski dunajski velesejm. XI. dunajski velesejm se bo vršil letos od 3. do 12. septembra 1926 ter bo tako trajal dva dni več nego dosedanjí sejem.

Svetovna gospodarska konferenca. Pripravljalni odbor za svetovno gospodarsko konferenco v Zenevi je zaključil vsa svoja dela. V prvo komisijo so izvoljeni: Belloni (Italija), Dubois (Švica), Eggert (Nemčija), Shaw (Anglija), Gilbert (Amerika). Ta komisija se bo bavila s problemi poljedelstva, financ in valutnih vprašanj. Tej komisiji so dodeljena vsa vprašanja, ki jih odkažeta drugi dve komisiji. V drugo komisijo so izvoljeni: Vodak (Češkoslovaška), Baltour in Layton (Anglija), Jouhaux (Francija) in Lammers (Nemčija). Ta komisija mora proučevati industrijske zadeve, zlasti splošni svetovni položaj, stanje najvažnejših industrij, vprašanje industrijskih pogodb in zvez, monopole in delovne pogoje. Tretjo komisijo sestavljajo člani: Pirelli (Italija), Seruys (Francija), Levelyn Smith (Združene države) in Treudelenburg (Nemčija). Tej komisiji je konferenca dodelila trgovino, zlasti tržna vprašanja, tarifno politiko, trgovske pogodbe uvozne in izvozne omejitve, promet, razdelitev surovin itd. Predsednik konference Theunis je časopisju poročal o poteku dela. Dejal je, da so politične in gospodarske težkoče, ki vladajo svet, dobra priložnost za poizkus mednarodnega sporazuma. Bolni svet začneja čutiti svojo bolezen in to je dobro izpričevalo.

Omejitev izseljevanja v Ameriko. Ameriška vlada je izdelala nov načrt zakona o naseljevanju, katerega je že predložila parlamentu. Po tem načrtu naj se prepove naseljevanje med drugim tudi vsem osebam, ki so zakriville kake prestopke, za katere so bile kaznovane z zaporom ali ječo za več nego eno leto.

Veljavnost izvlečkov iz poslovnih knjig v sodnem postopanju pred našimi in avstrijskimi sodišči. Povodom tožb avstrijskih trgovcev pred našimi sodišči, pri katerih so Avstrijci za dokaz obstoja dolga predlagali izvlečke iz poslovnih knjig, so naši interesenti izražali dvome, če tudi avstr. sodišča priznavajo izvlečke iz poslovnih knjig naših trgovcev za polnovreden dokaz. Vsled teh dvomov objavlja avstrijsko poslaništvo na podlagi § 295 avstrijskega zakona o civilnem procesnem postopku z dne 1. avgusta 1895 in čl. 34 trgovskega zakona z dne 17. septembra 1862, ki sta v Avstriji še veljavna, sledeče: Izvlečki iz poslovnih knjig jugoslovanskih trgovcev, ki vodijo knjige v smislu zakonov naše države, se pripuščajo za dokaz pri avstrijskih sodiščih pod pogojem reciprocitete. Ker so taki procesi pri naših sodiščih številni, je avstrijsko poslaništvo naprosilo naše pravosodno ministristvo, da o tem obvesti vsa sodišča in da ne bo treba dajati poslaništvu predmetnega potrdila v vsakem konkretnem primeru.

Iz Ormoža. Zadnje poročilo o okrajni obrtni gospodarski razstavi v Ormožu popravljamo v toliko, da se je spored razstave spremenil in definitivno določil na sledeče dneve: Obrtna od 8. do 15. avgusta 1926; konjska 8. avgusta od pol 12. do 18. ure; govedo, svinje in perutnina 9. avgusta od 10. do 18. ure in vinska razstava dne 10. avgusta od 10. do 20. ure. — Vabimo vse, ki se za gorenje panoge našega gospodarstva zaminajo, da poletijo v navedenih dnevih v divne ljutomerske gorice, da poleg rujnega vinca vidijo tudi produkte drugih gospodarskih panog ormoško-ljutomerskega okraja. — Predsedstvo razstavnega odbora.

Gospodarski položaj Francije. V Champagni je imel prejšnji finančni minister Caillaux pomemben govor o finančnem položaju Francije. Rekel je: »Ne samo finančno ravnoesje, tudi vse gospodarsko ravnoesje Francije je omajano. Pred letom 1914 je bila Francija upnik sveta, veter vojne ji je pa vzel inozemsko denarno listnico in jo je prisilil, da sedaj cna v inozemstvu posojila najema. Ne smemo se vdajati iluzijam, velik napor na vseh poljih je neobhodno potreben, če se hoče Francija spet dvigniti in če hoče kmalu stabilizirati svojo denarno vrednoto, kar je zanjo življensko vprašanje. Francija se mi zdi kot velika tvrdka, koje premoženje se je vsled nesrečnih dogodkov spremenilo v dolgove, in v kateri morajo lastniki, uradniki in delavci neumorno delati, da zopet vzpostavijo izgubljeno blagostanje. Preden se to ne izvrši, imamo samo eno sredstvo, namreč, da apeliramo na kredit. Dobili ga bomo pa od naših sosedov, ki so hkrati skoraj vsi naši tekmeci in nas torej strogo sodijo, le tedaj, če bomo pokazali enotno in trdovratno voljo do dela.«

»Brezalkoholna Produkcija«, Ljubljana, Poljanski nasip 10/59 pošlje vsakemu naročniku »Trgovskega lista« zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoj; ne bo Vam žal!

Ljubljanska borza.

dne 3. maja 1926.

Blago: Hrastovi plohi od 2.50 m napr., 60, 70, 80 — 130 mm, feo meja bl. 1100; hrastove podnice, 44 mm močne, od 18 do 30 cm šir., feo meja den. 1280; remeljni 35/70, 70/70, 80/80, 100/100 mm, feo meja den 550; oglje vilano, suho, feo meja bl. 88; pšenica, 76/77 kg, 4%, feo vag. slov. post. bl. 335; koruza: par. Postojna tranz bl. 175; inzulanka, feo vag. Ljubljana bl. 202; koruza, feo vag. bačka post. bl. 137.50; oves rešetani, feo Novi Sad par. bl. 175; ajda, feo vag. slov. post. bl. 260; proso rumeno, feo vag. slov. post. bl. 210; rž, feo vag. slov. blago 210; otrobi drobni, feo vagon slovenska post. bl. 125; fižol prepelčar, feo slov. post. den. 270; fižol mešanec, feo slov. post. bl. 150; krompir beli, feo slov. post. bl. 60; seno v balah, polsladko, feo vag. slov. post. den. 60.

Vrednote: Invest. pos. iz l. 1921 den. 76, bl. 77.50; vojna škoda den. 318, bl. 320; zast. listi Kranj, dež. banke den. 20, bl. 22; kom. zad. Kranj, dež. banke den. 20, bl. 22; Celjska pos. den. 192, bl. 195; Ljublj. kred. banka den. 175; Merkantilna banka den. 100, bl. 104; Prva hrv. šted. den. 867, bl. 872; Slavenska banka den. 50; Kreditni zavod den. 165, bl. 175; zaklj. 165; Strojne-tovarne bl. 90; Trboveljska den. 352, bl. 361; Papirnice Vevče den. 100; Stavbna družba den. 50, bl. 60; Šešir den. 110.

TRŽNA POROČILA.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignalo se je: 8 konj, 13 bikov, 136 volov, 340 krav in 7 telet, skupaj 504 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejm dne 27. aprila 1926 so bile sledeče: Debeli voli 1 kg žive teže od 8.50—9.50 Din, poldebili 7.50—8, plemenski voli 6.50—7.50, biki za klanje 5.50—9, klavne krave debele 6.25 do 7.50, plemenske krave 5—5.75, krave za klobasarje 4 do 4.50, molzne krave 6.50 do 7.50, breje krave 6.50—7.50, mlada živina 6.75—8.75 Din. Prodalo se je 274 komadov, izvoz: v Italijo 31 komadov, v Avstrijo 20 komadov. Mesne cene: Volovsko meso II. vrste 1 kg 8—19 Din, telečje meso I. vrste 12.50—20, svinjsko meso sveže 1 kg 12.50—27 Din.

Dunajski živinski sejem (29. aprila). Govedo: Dogon 316 kom.; od tega iz Jugoslavije 11. Ob precej mrtvem prometu so se komaj mogle obdržati cene pondeljkevega glavnega sejma. Za kg žive teže so notirali: voli 1 do 1.55, biki 1 do 1.30, krave 0.90 do 1.30 in slaba živina 0.55 do 0.90 šilinga po kakovosti. — Svinje: Dogon 1837 komadov. Pri mlačnem razpoloženju za nakupovanje so se lahko obdržale cene torkovega glavnega sejma. Za kg žive teže so notirale: debele svinje 1.80 do 2.20 in mesne 1.60 do 1.95 šilinga po kakovosti.

KOVINSKI TRG V ZACETKU MAJA.

Ameriška produkcija jekla v marcu je največja doslej sploh in znaša 4.242.000 ton. Zaposlenost je dobra, poročila so v splošnem optimistična, železnica in poljedelstvo pridno kupujeta; cene so ostale z malimi izjemami trdne.

V Evropi je položaj še kar naprej napet, sprejemna zmožnost širokih slojev konzumentov je nepričakovano nazadovala. Samo angleška poročila o splošnem gospodarskem položaju so bila dobra, pa je naenkrat izbruhnil premo-govni štrajk in je situacija sedaj zelo zamotana. Glede kartela tračnic so se zedinili na sledeče kvote: Anglija (tu tudi Amerika zraven) 40%, Francija in Nemčija 40, Belgija in Luksemburška 20 (14 in 6). Upajo, da bodo stopile v kartel tudi druge države, tako Češko-slovaška itd. Cene na evropskem eksportnem trgu so bile na koncu aprila sledeče: železo v palicah funtov 5/4, valjana žica 5/10, surova pločevina 5/9, fina 8 do 9.

Angleške cene so še zmeraj višje kot kontinentalne, a vsi znaki kažejo, da se jim bodo s časom prilagodile. Splošni položaj angleških producentov železa trenutno ni slab, zalog je tako pri producentih kot pri konsumentih prav malo. Cene so bile te-le: Cleveland št. 1 72/6, št. 3 70, št. 4 69. — Francoski trg je bil slab, samo v surovem železu je bilo malo več življenja, konsumenti so hoteli kriti potrebo, preden se cene zvišajo. Eksport surovega železa je bil zadovoljiv. Sicer se pa poznajo v vsem gospodarskem življenju nove državne dajatve, produkcijski stroški se bodo izdatno zvišali. Zaenkrat imajo francoske tovarne dosti naročil, zlasti iz inozemstva, a Francoze skrbi bodočnost. Cene koncem aprila: železo v palicah 680 do 720 frankov, surova pločevina 760 do 800, srednja 940 do 980, fina 1180 do 1220. — Belgijski trg ni bil enoten, surovo železo se je trdno držalo, železo v palicah je pa padalo. Zadnje cene: železo v palicah 630 do 635 belg. frankov, tračnice 625, surova pločevina 690 do 700, srednja 740 do 750, fina 925 do 1050. — Luksemburška ima dosti naročil, cene je vsled konkurence morala nekaj znižati. — V marcu so napravili Nemci 950.000

ton jekla, več kot v februarju ali januarju; tudi valjano blago se je pomnožilo in je znašala produkcija 794.000 ton. Kupčija na nemškem kovinskem trgu ni dobra, konsumenti so zelo oprezni. Eksport je pa slejkoprej dober, samo cene Nemcem ne ugajajo. Domače cene: železo v palicah 125 do 130 mark, valjana žica 135, surova pločevina 140 do 145, srednja 150. — Češkoslovaški kovinski trg ni dober; trenutno imajo sicer dosti dela, a mislijo, da to ne bo trajno.

DOBAVA, PRODAJA.

Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 7. maja t. l. ponudbe za dobavo 1000 kg pločevine za lopate; do 11. maja t. l. za dobavo 15.000 kg portland-cementa ter za dobavo 1500 komadov zanjik za zaves. — Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem odlojenju te direkcije. Direkcija državnega rudnika v Kakanju sprejema do 10. maja t. l. ponudbe za dobavo 3000 komadov stekla za jamske svetiljke; Direkcija državnega rudnika v Brezi pa glede dobave 10 komadov jeklenih plošč in 50 komadov magdeburških lopat za oglje. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 20. maja t. l. pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede dobave 5000 kg bele pšenične moke (štev. 0) in 11.000 kg (štev. 2). Dne 29. maja t. l. pri Odlojenju za mornarico v Zemunu glede dobave 20 vagonov krušne moke. Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

Prodaja. Dne 20. maja t. l. se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani ponovna ofertalna licitacija glede prodaje 500 komadov starih lesenih že rabljenih sodov. Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem odlojenju te direkcije.

Naročajte
in
razširjajte
Trgovski
list!

Trgovci,
obrtniki in
industriji
oglašajte v
Trgovskem listu!

Glavna carinarnica I. reda u Ljubljani.

Dana 10, 11. in 12. maja 1926. god. u 10 časova prodavače se u »A« magazinu ove carinarnice

4 kufera razne zaplenjene robe

i to:

- A. 1. kufer V. L. 2 u brutto-težini 129 kg:
17 kg česte svilene tkanine desinovane, bojene, odredjene dužine, prosto porubljene, 231 komada, — marama — vrednost 13.680 Din;
8-200 kg česte svilene tkanine, bojene, odredjene dužine, prosto porubljene, — 100 komada — marama — vrednost 6000 Din;
15 kg polusvileni pliš, bojen, sa odredjenom dužinom — 144 komada marama — vrednost 4500 Din;
2-200 kg česte svilene tkanine bojene, desinovane, odredjene dužine, — 6 komada šalova — vrednost 3600 Din;
48 kg česte svilene tkanine, bojene, — 820 m — vrednost 41.000 Din;
13-500 kg česte svilene tkanine, bojene, desinovane, 132 m, vrednost 9000 Din;
25-100 kg izrade nepomenute od drveta sirove u vezi sa finim materijalom — drveni kofer vrednost 250 Din.
- B. 1 kufer V. L. br. 1 u brutto-težini 121 kg:
19 kg česte svilene tkanine, bojene, sa odredjenom dužinom, prosta porubljene desinovane, 268 komada marama — vrednost 13.400 — Din.
46 kg šivena roba od česte svilene tkanine, bojene, desinovane, — 125 komada šalova — vrednost 75.000 Din;
3 kg česte svilene tkanine, bojene, 29-3 m — vrednost 1800 Din;
24 kg polusvileni pliš, bojen, sa odredjenom dužinom 226 komada marama — vrednost 8000 Din;
29 kg izrade nepomenute od drveta sirove u vezi sa finim materijalom, drveni kofer vrednost 300 Din.
- C. 1 kufer F. G. br. 2 u brutto-težini 112-500 kg:
4-300 kg šivena roba od vunelih tkanina naročito nepomenutih, bojena, do 300 gr na 1 m² — 9 komada šinjela — vrednost 8000 Din;
17-500 kg izrade od krzna od finih koža prevučene postavljene — 9 komada šinjela, — vrednost 20.000 Din;
24-600 kg šivena roba od vunene tkanine naročito nepomenute, od 300—500 g na 1 m², bojene, sa svilenom postavom i delimičnim dodatkom krzna, 14 komada odela, vrednost 18.000 Din;
5-800 kg pletena roba nepomenuta, svilena, višebojena, 240 komada kravata, vrednost 4800 Din;
1-200 kg šivena roba od vunene tkanine naročito nepomenute od 300—500 g, bojena, 1 komad odela, vrednost 700 Din;
1-700 kg svilena roba od česte svilene tkanine, bojena, sa delimičnim dodatkom krzna, 1 komad kaput, vrednost 2500 Din;
1-700 kg krsko uradjeno ali neizradjeno od finih koža, 22 komada koža, vrednost 2200 Din;
0-900 kg šivena roba od svilene pletene materije u komadu, koji se na meter prodaje, bojena, 6 komada jumpera, vrednost 800 Din;
2-800 kg polusvilen somot, bojen, 20 metara, vrednost 1000 Din;
0-300 kg šivena roba od česte svilene tkanine, bojene, desinovane, 42 komada kravata, vrednost 420 Din;
6-500 kg pletena svilena roba, čarape, bojene, 13½ ducata, vrednost 4000 Din;
4 kg česte svilene tkanine, bojene, desinovane, odredjene dužine, prosto porubljene, 52 komada marama, vrednost 3400 Din;
8-200 kg česte polusvilene tkanine desinovane, odredjene dužine, prosto porubljene, 108 komada marama, vrednost 5400 Din;
33 kg izrade nepomenute od drveta sirove u vezi sa finim materijalom, 1 kofer vrednost 300 Din.
- D. 1 kufer F. G. br. 1 u brutto-težini 109 kg:
37 kg šivena roba od svilene pletene materije u komadu, koja se na meter prodaje, bojene, 262 komada jumpera i odela, vrednost 31.000 Din;
4-200 kg šivena roba od vunelih tkanina naročito nepomenutih od 300—500 g, višebojena, sa svilenom postavom, 3 komada kaputa, vrednost 2400 Din;
3 kg šivena roba od polusvilene tkanine, višebojena, desinovane, sa delimičnim dodatkom krzna, 5 komada kaputa, vrednost 3500 Din;
4-500 kg šivena roba od delom svilene pletene materije, višebojene, u komadu, koje se na meter prodaje, 10 komada odela, vrednost 4500 Din;
2-700 kg šivena roba od vunene pletene materije, u komadu, koja se na meter prodaje, višebojena 7 komada jempera i 1 komad odela, vrednost 1000 — Din.
1-400 kg šivena roba od vunene pletene materije u kumadu, koja se na meter prodaje, vešebajona delimičnem dodatkom krzna, 1 odelo vrednost 800 Din.
14-500 kg izrade od krzna od finih koža postavljena, 36 komada boa, vrednost 18.000 Din;
6 kg izrade od ostalih životinskih materija, 12 kutija dugmeta, vrednost 900 Din;
5 kg kutije od kartona obljepljene artijem ma koje vrste — bez vrednosti.
30-700 kg izrade od drveta sirove u vezi sa finim materijalom, drveni kofer, vrednost 400 Din.
- Iz kancelarije glavne carinarnice I. reda u Ljubljani, dana 29. aprila 1926. god. Broj 8925.

Priznано najsolidnejša domača tvrdka JOS. ROJINA, Ljubljana

Aleksandrova cesta št. 3.

Velika zaloga vsakovrstnega češkega in angleškega blaga in sukna. — Bogata izbira vseh vrst izgotovljenih oblik, raglanov, površnikov, dežnih plaščev itd. po izredno niskih cenah

Lastni krojaški atelje!

Točna postrežba!

Solidne cene!

Proti gotovemu jamstvu daje tudi na ugodna mesečna odplačila!

Damske flor nogavice

v vseh barvah in vrstah od Din 18 — naprej, moške nogavice, dokolenke, otročje nogavice, volna, bombož, žepni rokci, modni pasovi, toaletne potrebščine, ščetke za zobe, oblike in čevlje itd. v največji izbiri in po najnižji ceni pri

Petelinc Josip
LJUBLJANA

blizu Prešernovega spomenika ob vodi.
Na veliko! Na malo!

**KJE SE
KUPI?**
Le pri tvrdki
Josip Petelinc
Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika ob vodi.
Najboljši šivalni stroj za rodbinsko ali obrtno rabo, svetovno znanih znamk
Gritzner - Adler - Phonix.
Isolam posamezne dele za stroje in kolesa, igle, olje, jermenca, pnevmatike.
Pouk o vrenju na stroj brezplačen! — Večletna garancija! Na veliko! Na malo!

Veletrgovina

A. ŠARABON

v Ljubljani
priporoča

**špecerijsko
blago**

raznovrstno žganje
moko in
deželne pridelke
raznovrstno
rudninsko vodo
Lastna pražarna za
kavo in mlin za di-
šave z električnim
obratom.

CENIKI NA RAZPOLAGO!

TISKARNA MERKUR

Trgovsko-industrijska d. d.

Ljubljana

Simon Gregorčičeva
ulica št. 13

Telefon št. 552

Kačun pri poš. ček. zav. št. 13.103

Se priporoča za
vsa v tiskarsko
stroko spadajoča
dela. Tiska vse
tiskovine za trgo-
vino, industrijo in
urade; časopise,
knjige, koledarje,
letake, posetnice
i. t. d. i. t. d.
Lastna književnica.

ESENCI

za rum, konjak, likerje in žganje

Ekstrakti in arome

za nealkoholne pijače vseh vrst

**Koncentrirani sadni
eteri**
za aromatiziranje kandinov
in sladtic

PRAVI MALINOVEC

Sadna marmelada „Nektar“

Sadni grog (Punsch)

-- Limonov sok --

priporoča:

Srečko Potnik in drug
Ljubljana, Metelkova ulica 13

!!! Zahtevajte cenike !!!